

Netwerkdag Kwaliteitszorgmedewerkers 2021

Workshop: 'Zicht op ontwikkeling als vanzelfsprekend in de spotlights'

In deze workshop hebben we de koppeling gemaakt tussen OP2 (toezichtskader 2021) en de NPO ondersteuning waar alle scholen de komende jaren mee te maken hebben. Samen hebben we de opdracht gekregen om de 'achterstanden' van leerlingen die zijn ontstaan door de schoolsluitingen in te lopen. Voor iedere betrokkenen is dit een nieuwe ontwikkeling en best een spannende zoektocht. We hebben aan de hand van vijf vragen in een 'wereld café' onderzocht hoe we dit kunnen aanpakken. In dit document omschrijven we in hoofdlijnen de opbrengsten van de gesprekken per vraag. Daarnaast hebben we foto's van de opgehaalde woorden en post-its op de vellen bijgevoegd. (zie ook de sheets van de netwerkdag)

Op welke manier ondersteun jij het bestuur en de scholen bij het meten en zichtbaar maken van de cognitieve ontwikkeling en de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen?

Het vraagstuk wat binnen veel stichtingen centraal staat is: hoe meet je de doelen die je hebt? Er zijn verschillende informatieniveaus om doelen te meten: individuele leerlingen, klassen, leerjaren, school en bestuur. De rol van de kwaliteitszorgmedewerker is om kwaliteitsdenken te stimuleren, de dialoog te faciliteren en het belang van datakwaliteit centraal te stellen. De data moet van voldoende kwaliteit zijn, kloppend en vergelijkbaar. Om het effect van je onderwijs en begeleiding van leerlingen te meten kan je zowel harde data als zachte data centraal stellen. De rapportages en harde data die op klasniveau beschikbaar zijn (bv. examenresultaten) kunnen het begin vormen voor het gesprek dat hierover wordt gevoerd. De kwaliteitszorgmedewerker kan dit stimuleren door de juiste vraag op de juiste plek te stellen en zo ook de juiste zachte data op te halen. Een ontwikkeling die we ook steeds meer zien is leerlingen de regie geven over hun eigen ontwikkeling: door middel van een leerlingendashboard kunnen zij zelf zicht houden op hun eigen ontwikkeling (inclusief het ophalen van sociaal-emotionele ontwikkeling door (zelf)evaluatie van leerlingen).

Nieuw toezichtskader: op welke wijze is jouw rol veranderd of gaat jouw rol veranderen nu de bestuurder – nu nog meer dan eerst – verantwoordelijk is voor de onderwijskwaliteit van haar scholen? (nu hij actie moet ondernemen als het niet goed gaat met 1 van de scholen?)

Het valt op dat er steeds meer sturing komt op de eenduidigheid in monitoring van de ontwikkeling van leerlingen. De grotere betrokkenheid van de bestuurder bij de onderwijskwaliteit maakt dat er meer behoefte is aan samenhang tussen de kwaliteitszorg bij de verschillende scholen. Het gaat om de balans tussen de 'besturing' en de eigenheid van de scholen. Het is daarom goed om de informatievoorziening tussen school en bestuurder meer uit te werken. Hierbij kan de vraag gesteld worden: wat heeft het bestuur nodig om goed zicht te houden op de onderwijskwaliteit van haar scholen? De rolverdeling tussen bestuur en schooldirectie moet hierbij helder zijn, zodat op de juiste manier gestuurd kan worden. Dit is per stichting anders, dat heeft te maken met de rol van directie en bestuur, maar ook de grootte van de stichting en de scholen. Het is belangrijk om daarom blijvend de dialoog met elkaar te voeren en verantwoordelijkheden helder te hebben en te houden.

Wat kan jij doen, vanuit jouw rol, om scholen te helpen OP2 zichtbaar te maken in de les? Welk advies geef je het bestuur? Wat adviseer je de scholen?

Om in de les meer aandacht te hebben voor de ontwikkeling van leerlingen is het goed om de data ook beschikbaar te maken voor docenten. Dit kan bijvoorbeeld door een data applicatie waar ook docenten bij harde en zachte data van leerlingen kunnen. Doordat zij op een eenvoudige manier deze data kunnen inzien, kunnen zij dit ook gebruiken bij de differentiatie binnen hun eigen lessen. Het helpt hierbij een data specialist of datateam binnen de school te hebben, die kan helpen met het verzamelen en ordenen van de data relevant voor OP2. Daarbij is het goed om altijd de vraag te stellen: hoe kunnen we het simpeler of eenvoudiger doen? Is er data die we ophalen, maar die eigenlijk minder relevant is? Het is goed om NPO te koppelen aan de school ontwikkeling, zodat we geen extra dingen doen. Een andere manier om meer van elkaar te leren is om interne audits te faciliteren, hierdoor leren docenten meer over OP2 in de school. Interne audits (een audit georganiseerd door de school en met

teamleiders, docenten en leerlingen naast een audit van externen) kunnen het kwaliteitsdenken stimuleren: wat doen we nu goed en welke ontwikkeling sluit hier goed op aan?

OP2: hoe ondersteun je de scholen van je bestuur om grip te krijgen op de nieuwe betekenis van de indicator OP2? (zicht op ontwikkeling van leerlingen). Wat adviseer je het bestuur hierin te doen? Wat adviseer je de scholen?

Binnen deze vraag zijn verschillende punten aan bod gekomen:

- Het continueren van leerlingvolgsystemen, bijzonderheden goed hierin vastleggen. Dit betekent dat zo nodig het leerlingvolgsysteem aangepast dient te worden.
- OP2 onderzoeken met interne audits, door als critical friend ontwikkeling te stimuleren.
- Driehoeksgesprekken tussen leerlingen, ouders, mentoren of coaches met het thema zicht op ontwikkeling. De leerling bereidt het gesprek voor en bespreekt in het gesprek hoe het gaat, welke resultaten er zijn en wat vervolgstappen kunnen zijn.
- Plan van aanpak door leerlingen zelf geschreven om leerlingen meer regie te geven: het beschrijven van leerdoelen, ontwikkeldoelen en/of achterstanden. Dit kan begeleid worden door mentoren die een meer coachende rol aannemen. Dit betekent dat de mentor een sterkere rol inneemt als het gaat om OP2.
- Scholen meer autonomie geven met betrekking tot de kwaliteitsagenda. Het is goed om dit aan te laten sluiten op de ontwikkeling van individuele scholen. Het leren van en met elkaar kan hierdoor nog mooier tot stand komen.
- Het vaststellen van een kwaliteitskalender op bestuursniveau, deze vertalen naar schoolniveau.

Op welke wijze gaat jouw bestuur om met de verantwoording van de NPO gelden? (financieel en qua resultaat)? Wat is de opdracht van de bestuurder aan de scholen? Wat is jouw rol hierin?

De scholen zijn aan zet bij het besteden van de NPO middelen, om hier goed zicht op te kunnen houden werken veel besturen met een format waarbinnen de scholen bepalen wat er met de middelen wordt gedaan. Dit geeft een globaal inzicht, maar is niet een gedetailleerde dataverzameling vanuit het bestuur. Wat bestuurders, directie en kwaliteitszorgmedewerkers goed kunnen doen is om zo nu en dan ook de vragen te stellen: lukt het? Wat is nodig? En wat kan ik voor je doen? Op deze manier houd je zicht op de ondersteuning die de scholen nodig hebben om het juiste te kunnen doen met de NPO middelen. Er is ook gesproken over een NPO helpdesk binnen het bestuur, dit was een centraal punt waar binnen de stichting vragen en ondersteuning door de scholen met betrekking tot NPO gevraagd kon worden.

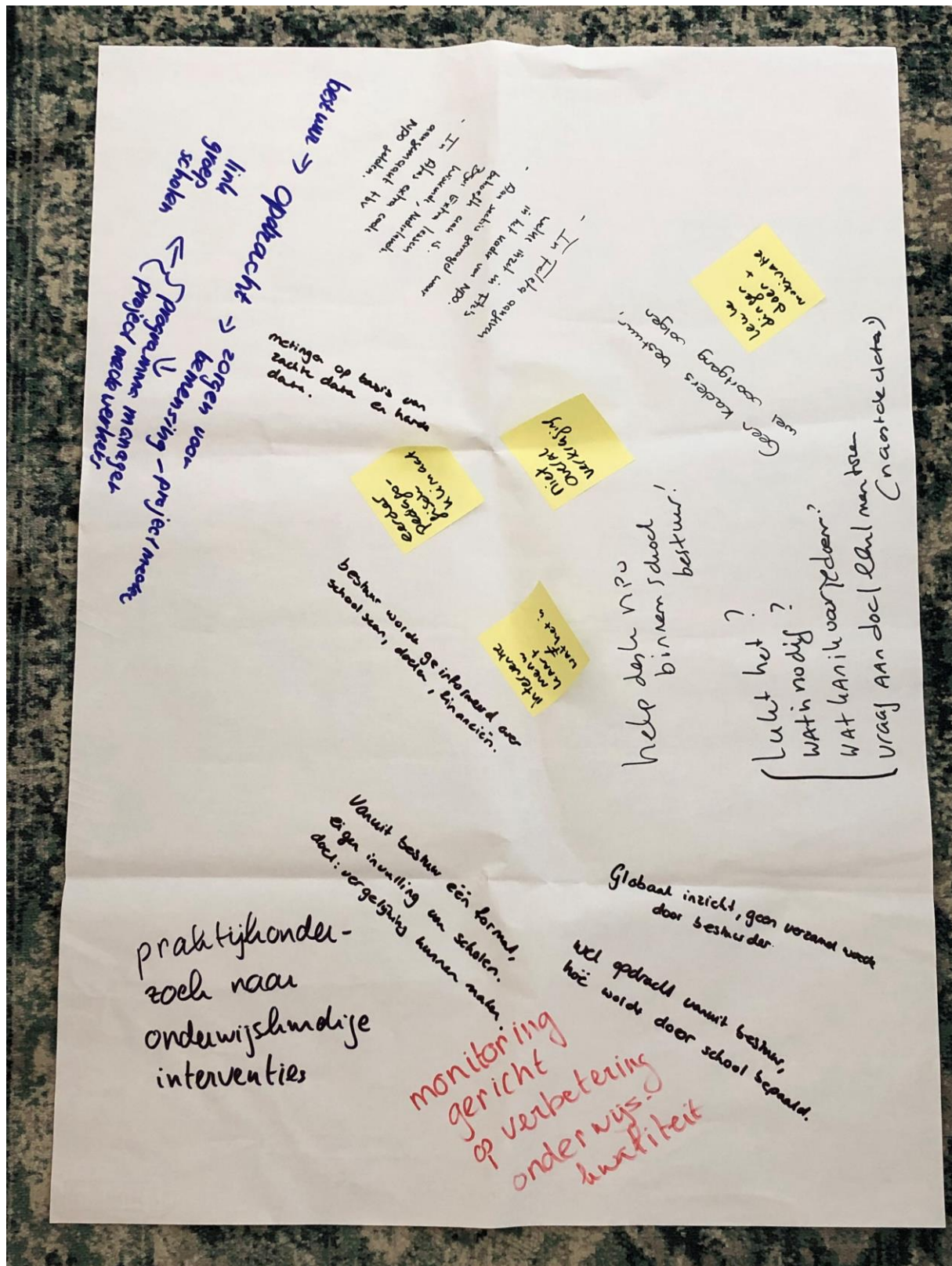
Auteur: Anouk Hendriks

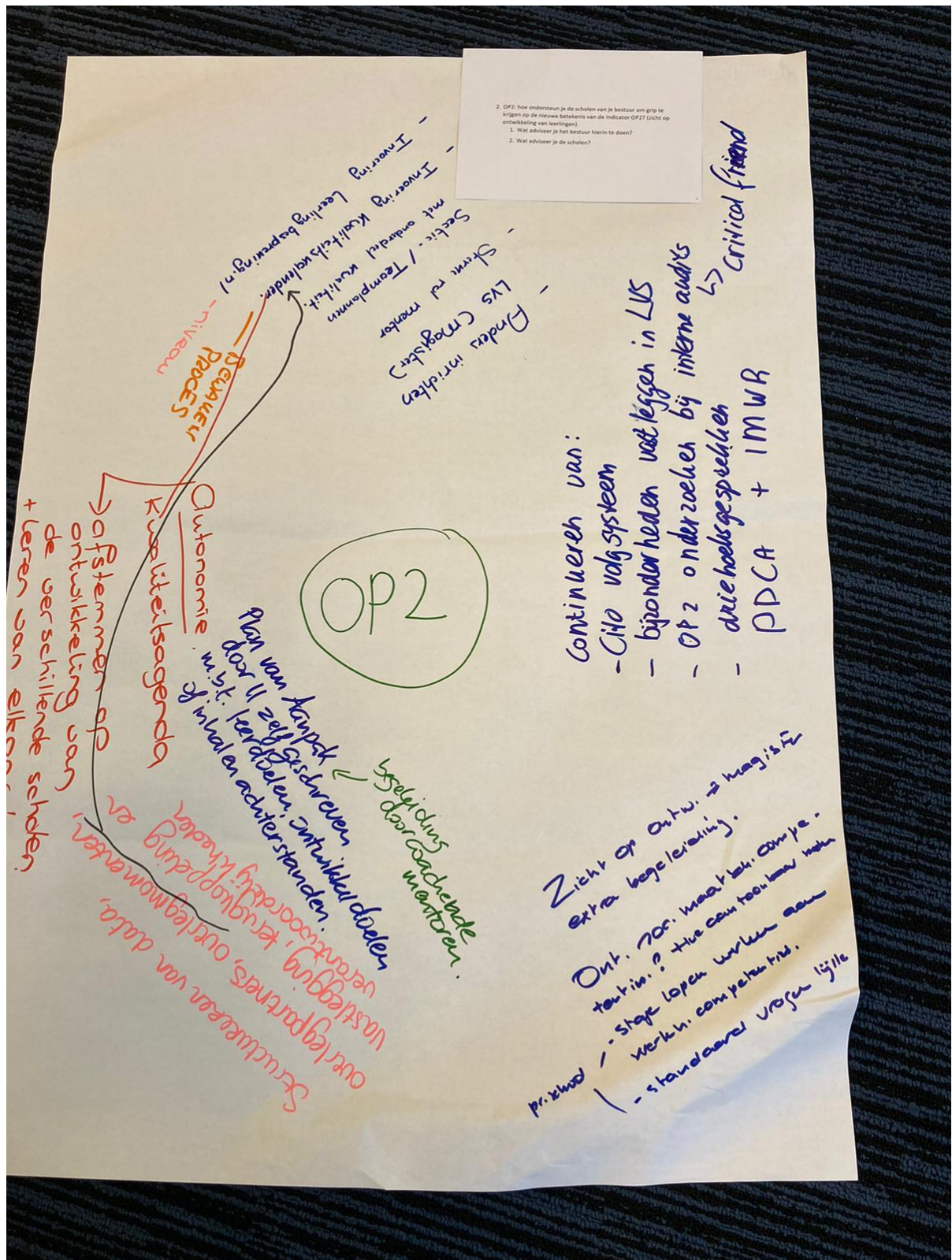
Mocht je meer informatie willen hebben over deze onderwerpen, dan kan je contact opnemen met:

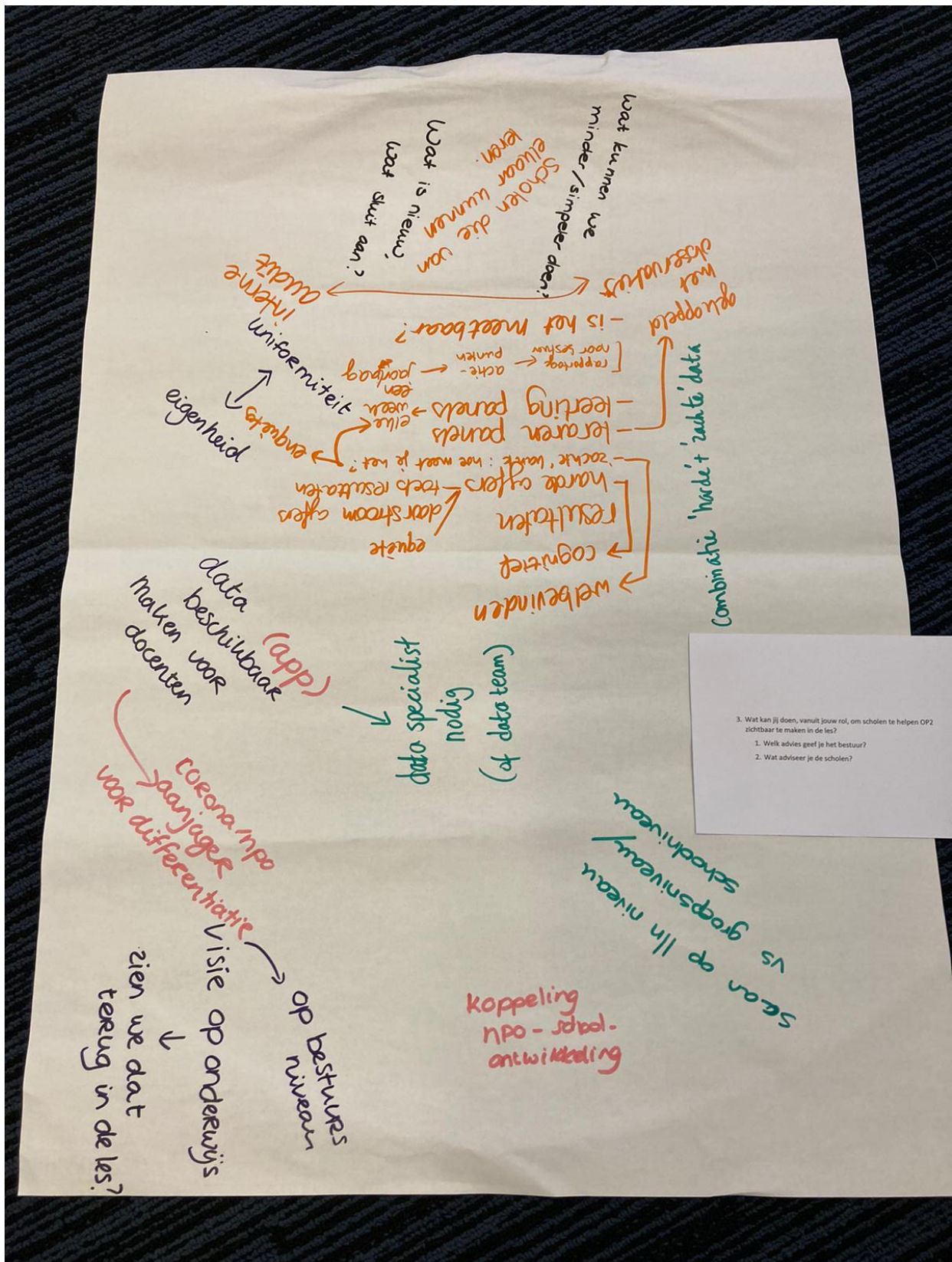
Anouk Hendriks, mobiel nummer: 06 38 07 06 67

Dorien Sluiter, mobiel nummer: 06 22 90 00 82

Wij denken graag met u mee.

magnetoplan

* Vraagstuk van meten
↳ hoe meet je de doelen?
+ zichtbaar maken

* informatie niveaus: individuele lln
↓
klas, leerjaar
↓
school
↓
bestuur

enquête onder coördinator
VAN constateren NAAR Acteren
WAT Doe je met de data?
heeft gewerkt wat we wilden?
P
A
R
C
D
U
Sociaal emotioneel
↳ blijft uit de cijfers!!

* Hoe weet je het effect van je onderwijs & begeleiding op leerlingen?

* Jouw rol in kwaliteitsdenken
Dialog voeren

* Belang van datakwaliteit

x vergelijken data leerlingengroepen (harde data (bv mmp) x
zachte data (bv gesprekken over werkwijze)

x rapportages (bv examenresultaten).

! dialog : 3x jaar bestuur - school
indicatoren per overleg.

leerling dashboard
incl. soc-emo. ontw.
+ eigen evaluaties
lln.
regie over ontw.

juiste vraag op juiste plek

4. Op welke manier ondersteun jij het bestuur en de school bij het meten en zichtbaar maken van de cognitieve ontwikkeling, voortgang van leerlingen?

5. Op welke manier ondersteun je scholen bij het meten en zichtbaar maken van de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen?

